

23.09.2019

Asia/6

§ 639

V 9.10.2019, M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelma

HEL 2019-006543 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelman siten, että hankkeen kokonaishinta on yhteensä 40,7 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 M300 Metrojunien Optiohankinta Hankesuunnitelma Reila
- 2 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 13.6.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.5.2008 § 134 uusien metrojunien hankesuunnitelman, joka sisälsi optiona mahdollisesti hankittavien metrojunien hankinnan.

Pääkaupunkiseudun metrojärjestelmän vaunumäärän lisäämisellä mahdollistetaan metrolikenteen vuoromäärän nostaminen ja varmistetaan metrojärjestelmän kapasiteetin riittävyys liikennöinnin laajetessa länsimetron laajentumisen myötä.

Liikennelaitoksen johtokunta esittää 13.6.2019 hyväksyttäväksi M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelman siten, että hankkeen kokonaishinta on yhteensä 40,7 miljoonaa euroa (alv 0 %) sisältäen vaunujen toimitukset ja projektiin sisältyvät erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt.

23.09.2019

Asia/6

Esittelijän perustelut

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Hankinta tulee kaupunkistrategian tavoitetta kestävien liikkumismuotojen kulkumuoto-osuuden kasvattamisesta ja strategian mukaan liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla.

Aiemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.5.2008 § 134 uusien metrojunien hankesuunnitelman siten, että hankinnan kokonaishinta on 105 miljoonaa euroa (alv 0%) ja optiona mahdollisesti hankittavien metrojunien kokonaishinta on 80 miljoonaa euroa (alv 0%).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) hallitus päätti 2.10.2018 § 116 kehottaa Helsingin kaupungin liikenneliikelaitosta (HKL) käynnistämään 5–6 M300-metrojunan hankinnan option perusteella.

HKL:n johtokunta hyväksyi 17.1.2019 § 8 M300-sarjan metrojunien ohjaamoergonomian kehittämisen hankesuunnitelman.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

HKL:llä on tällä hetkellä metroliikennettä varten 45 nelivaunuista metrojunaa. Nykyinen kalusto koostuu 19 M100-sarjan metrojunasta, 6 M200-sarjan metrojunasta ja 20 M300-sarjan metrojunasta. M300-sarjan metrojunat on hankittu edellä mainitun kaupunginvaltuuston 21.5.2008 hyväksymän hankesuunnitelman mukaisesti.

Metroliikenteen suurin vuoromäärä tällä hetkellä on 36 vuoroa, mikä tarkoittaa käyttöasteena 80 %:n käyttöastetta. M300-metrojunien option hankinnan toteuttaminen ja kaluston käyttöasteen nosto mahdollistavat enintään 43 vuoron liikenteen suorittamisen vuodesta 2023 eteenpäin. Edellytyksenä 43 vuoron liikenteelle on myös länsimetron kokonaisuuden vuoro- ja reittisuunnittelun täsmentyminen. HKL ei voi toteuttaa laajenevaa liikennettä nykykaluston käyttöasteen nostamisella, minkä vuoksi lisäjunien hankinta on välttämätöntä.

Länsimetron toisen vaiheen (Matinkylä–Kivenlahti) vaikutuksia ja vaatimuksia metroliikenteen kapasiteetille on käsitelty HSL:n hallituksen 2.10.2018 tekemän päätöksen yhteydessä. HKL:lle osoitetun metrojunien option käyttämisestä koskevan kehotuksen lisäksi HSL:n hallitus esitti HKL:lle uuden, metron automatisointiin tähtäävän, hankkeen käynnistämistä vuoden 2019 aikana.

23.09.2019

Asia/6

M300-sarjan metrojunat on alun perin tilattu automaattiajoon soveltuvi-
na junina, joten mahdollinen automatisointi tulevaisuudessa on toteu-
tettavissa tämän hankkeen kohteena oleviin juniin ongelmitta, sillä
mahdollisuus palauttaa ne automaattiajoon soveltuviksi säilyy. Metroju-
nien arvioitu käyttöikä on 40 vuotta.

Kun edellinen automatisointihanke keskeytyi, HKL tilasi tällä hetkellä
käytössä oleviin 20 M300-sarjan metrojunaan tilapäisen kuljettajakäyt-
töön soveltuvan ohjaamon. Tilapäisissä ohjaamoissa on todettu tarve
kuljettajaergonomian kehittämiseen ja tämän korjaamiseen tähtäävän
hankkeen suunnitteluvaihe valmistuu ennen nyt päätettävänä olevan
hankkeen suunniteltua toteutusaikataulua.

Hankkeen toteuttaminen

HKL:n käytössä olevat M100- ja M200-sarjojen metrojunat peruskorja-
taan vuosien 2019–2023 aikana ja nämä junat jatkavat liikenteessä
2020- ja 2030 -lukujen taitteeseen asti. Alkuperäisessä M300-sarjan
metrojunien hankintasopimuksessa varattiin mahdollisuus tilata saman-
laisia junia optiona enintään 5 kappaletta.

Koska nykyinen kalusto säilyy liikennekäytössä mahdollisen uuden au-
tomatisointihankkeen toteutukseen saakka, on tarkoituksenmukaista to-
teuttaa metrolienteen vuoromäärän lisäämisen vaatimat kalustohan-
kinnat tätä optiomahdollisuutta käyttäen.

Hankkeessa hankitaan lisää viisi nelivaunuisia M300-sarjan metrojunaa
siten, että hankittavat vaunut sisältävät kaikki alkuperäiseen M300-sar-
jan metrojunatoimitukseen tehdyt muutokset ja lisäykset sekä ohjaa-
moergonomiahankkeen mukaiset ohjaamon kehittämistoimenpiteet.
Hankittaviin optiosarjan juniin muutokset tehdään tehtaalla ja näin var-
mistetaan, että toimitettavat junat ovat valmiita liikennöintiin toimituksen
tapahtuessa.

Hankkeella ei ole hankkeen aikaisia vaikutuksia liikenteeseen.

Kustannukset

Vuodelle 2019 kohdistuu kustannuksia hankkeesta yhteensä n. 3,7 mil-
joonaa euroa. Vuosille 2020–2024 kohdistuvat kustannukset otetaan
huomioon HKL:n kyseisten vuosien talousarvioiden laadinnassa.

Hankkeen kustannuksiksi on arvioitu yhteensä 40,7 miljoonaa euroa
(alv 0 %).

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

23.09.2019

Hanke aiheuttaa 30 vuoden poistoajalla tasapoistoina 1,4 miljoonan euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Hanke aiheuttaa metrojunien huolto- ja kunnossapitokustannuksia noin 0,22 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi junille tehdään noin 0,9 miljoonan euron peruskorjaus per juna (yhteensä noin 4,5 miljoonaa euroa) käyttöiän aikana.

HKL vakuuttaa metrojunat kaupungin vakuutusrahaston kautta. Vakuutusrahastomaksu on 0,1 % omaisuuden arvosta, joten 30 vuoden aikana vakuutusrahastomaksuja kertyy n. 0,5 miljoonaa euroa.

HKL rahoittaa hankkeen lainarahoituksella. Korkokulut ovat yhteensä noin 16,7 miljoonaa euroa (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta). Hankkeen kokonaiskustannukseen sisältyvä valmistuksen aikainen korko (2,2 miljoonaa euroa) on laskettu erikseen.

HKL:n ja HSL:n välisen voimassa olevan liikennöintisopimuksen mukaisesti HKL laskuttaa kalustohankinnan poistot, korot ja vakuutusrahastomaksun HSL:ltä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 M300 Metrojunien Optiohankinta Hankesuunnitelma Reila
- 2 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 13.6.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2019 § 115

HEL 2019-006543 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelman 5.6.2019 hyväksymistä esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä

23.09.2019

Asia/6

---

sisältäen vaunujen toimitukset ja projektiin sisältyvät erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on 40,7 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Perttu Juhas, kaluston kunnossapitopäällikkö, puhelin: 310 70547
perttu.juhas(a)hel.fi